

**РЕСУРСЕН ЦЕНТАР
на родители на деца
со посебни потреби**

ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА 2017

**РЕСУРСЕН ЦЕНТАР НА РОДИТЕЛИ НА ДЕЦА
СО ПОСЕБНИ ПОТРЕБИ**

“Васко Карангелески” бр 33,
1000 Скопје
+389 78 449 852, +389 78 449 851
resursen.centar@yahoo.com
www.resursencentar.mk

Подготвен од: Здружение на граѓани РЕСУРСЕН ЦЕНТАР на родители на деца со посебни потреби

Јануари, 2017 Скопје

ВОВЕД

Ресурсниот Центар на родители на деца со посебни потреби е формиран уште 2012-та година (активно започнува со работа во 2014 година) како родителска организација со мисија да им служи на сите деца со посебни потреби и нивните семејства преку обезбедување на поддршка, помош, пристап до информации, обезбедување на остварување на нивните права и овластувања во сите сегменти на животот, успешна социјална инклузија и подигнување на јавната свест и одговорност.

Инициран, формиран и воден од родители на деца со посебни потреби, а замислен како национален родителски сервис кој им служи на родителите и нивните деца со посебни потреби, Ресурсниот Центар делува како партнер на родителите, на здруженија кои чии активности и делување се однесуваат на децата со посебни потреби, но едновременно и на институциите кои работат на подобрување на условите на животот на децата со посебни потреби.

МИСИЈА НА РЕСУРСНИОТ ЦЕНТАР

Да им служи на сите деца со посебни потреби и нивните семејства преку: обезбедување на поддршка, помош, пристап до информации, обезбедување на остварување на нивните права во сите сегменти на животот со цел - што поуспешна социјална инклузија, како и подигање на јавната свест и одговорност за постоењето на тие права.

ВИЗИЈА

Вклучување – инклузија на децата со посебни потреби во сите области на заедницата, подигнување на свеста на заедницата, прифаќање на децата со посебни потребу како и воспоставување на ефикасен систем на здравствена заштита на децата и малдите со посебни потреби.

ЦЕЛИ

- Да се обезбедува пристап до систематизирани информации на локалните јазици на родителите на децата со посебни потреби;
- Да се организираат обуки за наставниците, лекарите и родителите на децата со посебни потреби;
- Да се организираат обуки и помош на родителите во системите за застапување на потребите на нивните деца;
- Да се обезбеди психолошка помош и обуки за само-помош на родителите на децата со попреченост
- Да се обезбеди поширок пристап до третмани за деца со посебни потреби;
- Да се залага за социјална инклузија;
- Да се подигне јавната свест во однос на прашањето на деца со посебни потреби;
- Да соработува со слични организации;
- Да се промовираат принципите на сеопфатност (сите пречки) и достапност;
- Да се подобри квалитетот на животот на децата со посебни потреби и нивните семејства.

ПЕТГОДИШНА СТРАТЕГИЈА ЗА РАЗВОЈ И РАБОТА НА РЦ

(2015 – 2020)

Во согласност со **Долгорочната (петгодишна) Стратегија за развој и работа на Ресурсниот Центар** од 18.03.2015 година детектирани се 3 подрачја и планирани активности на делување:

1. Промоција и социјална мобилизација на родителите на децата со попреченост, институциите и организациите.

- Проширување на дата базата со семејства со деца со попреченост, што ќе ја подобри соработката со истражувачките организации и институции и ќе овозможи попрецизно мапирање на полињата кои се важни и се однесуваат на животот на децата и младите со попреченост
- Кампањи за понатамошна промоција на РЦ и нејзините активности, како и давање на поддршка на кампањи на други организации чии интерес се семејствата со деца / лица со попреченост
- Зајакнување на постоечката платформа за активна комуникација (веб страна, емаил комуникација, ФБ страна, ФБ група Посебни родители)
- Зголемување на мрежата на организации за заеднички активности и услуги

2. Поддршка родител-родител, поддршка со давање на информации за сервиси кои се достапни за децата со попреченост

- Креирање на сервис за психолошка и социјална поддршка обезбедена од родители и организацијата за само-поддршка, како и креирање на ресурсни материјали кои ќе донесат повеќе информации, едукација и совети за семејствата
- Воспоставување на програма и материјали за професионалци (здравствени работници, правници, наставници итн.) за различни предмети кои допираат различни сфери на животот на децата и лицата со попречености, со цел да се постигне подобра емоционална сензибилност – сензибилизација.
- Воспоставување на соработка за заеднички активности со организации кои обезбедуваат квалитетен тренинг и обуки за подобрување на професионалните вештини на родителите на децата со попреченост, придонесувајќи кон нивна поголема конкурентивност на пазарот на трудот, но во исто време поддржување на структурите во заедницата која би им овозможила повеќе слободно време на родителите
- Давање на поддршка на организациите чии активности и стратегии се дизајнирани да ги подобрат условите на живот на децата во раниот детски развој, адолесцентите и возрасните лица со попреченост преку креирање на системи за поддршка за подобрување на независноста и исполнување на нивниот потенцијал.
- Интензивирање и зајакнување на соработката со институциите во РМ за имплементација на правата на лицата со попреченост во смисла на променување на правата кои им припаѓаат

согласно Конвенцијата на правата на лицата со попреченост во сите области на животот: здравство, образование, социјален живот, вработување итн.

3. Правна помош

- Застапување во име на децата и лицата со попреченост
- Дизајнирање и имплементација на активности кои ќе влијаат на подобрување на законската рамка релевантна на децата и лицата со попреченост
- Давање на поддршка на родителите на лицата со попреченост преку достапност до правна помош во случаи кога им е потребна

ПЛАН НА АКТИВНОСТИТЕ ЗА 2017

АКТИВНОСТИ ВРЗАНИ ЗА ПРОЕКТИ ЗАПОЧНАТИ ВО 2016 год.

- 1. Ресурсен Центар на родители на деца со посебни потреби – Проширување на можности за социјална инклузија и подобрување на квалитетот на животот на децата со попречености преку зајакнување на капацитетите на родителите (*Parents Resource Center – Expand opportunities for social inclusion and enhance the quality of life of children with disabilities by empowering their parents and families*) кој РЦ го спроведува во период 11 Мај, 2016 – 10 Март 2017 год. во соработка со **УНИЦЕФ Македонија****

Активности предвидени за 2017 година:

- ❖ Мапирање на семејства (анкетирање на семејства со деца/лица со попреченост) – кумулативна вредност мин. 1200 семејства
- ❖ Организација на психолошки камп за најмалку 70 учесници во Југоисточниот регион со поканети професионалци (претставници од неколку здруженија, претставници од Млади правници и наставници од одделенска настава)
- ❖ Изработка на три брошури: Што треба да знаеме и како да се однесуваме кон лицата со телесен инвалидитет, Како да се однесуваме кон лицата со оштетен слух, Како да им помогаме на слабовидни лица. Истите да бидат прикачени на веб страната на РЦ
- ❖ Изработка на Прирачници за инклузивно образование – Општ дел, Прирачник за инклузивна настава – Примери кои ќе бидат прикачени на веб страната на РЦ, како и нивно претставување во 5 општини во РМ за основните училишта (за наставници од одделенска настава)
- ❖ Одржување на презентации за промоција на Ресурсниот Центар
- ❖ Продолжување на соработката со Здружение на млади правници (гости на психолошкиот камп, присуство на настани организирани од асоцијацијата)

- ❖ Одржување на веб страната, ФБ страната и ФБ затворената група Посебни родители со дисеминација на нови информации за РЦ, активностите кои ги спроведува и новости кои се важни за родителите на лицата / децата со попреченост
- ❖ Присуство на семинари, конференции, обуки и форуми организирани од здруженија и институции
- ❖ Присуство на случувања организирани од страна на УНИЦЕФ Македонија
- ❖ Одржување на активна СОС линија за повици

2. Социјални услуги за лицата со попреченост (“*Social Services for Persons with Disabilities*”) Дел од проект на УНДП (United Nations Development Programme)

- ❖ Учество во истражувањето за идентификување на физичките и општествените бариери за вклучување на лицата со попреченост на пазарот на трудот и пошироко во социјалната средина, како и во идентификување на потребата од социјални услуги на локално ниво, преку директно учество на членовите на организацијата во статистичкиот примерок и во спроведување на анкетањето во три региони во државата – Југо-источен, Пелагониски и Скопски;
- ❖ Учество во анализирањето на добиените податоци, подготовка на препораките до локалните самоуправи и учество во дизајнирањето на социјалните услуги во локалните заедници, адаптирани на реалните потреби на лицата со попреченост.
- ❖ Учество во спроведување на обуките за анкетарите кои ќе го спроведуваат истражувањето на терен;
- ❖ Учество во тимовите на анкетари кои ќе спроведуваат интервјуа со згрижувачките семејства кои згрижуваат лица со попреченост (ангажирање на 15 родители на деца со попреченост)

ОСТАНАТИ АКТИВНИ ОСТИ ПЛАНИРАНИ ЗА 2017 год.

1. Аплицирање на проекти кои се релевантни за подобрување на услугите/сервисите кои го подобруваат животот на лицата – децата со попреченост во сите животни сфери: социјален живот, образование, здравство итн. (УНИЦЕФ и др.)
2. Проширување на дата базата со семејства со деца со попреченост со цел - најмалку 3000 мапирани семејства, како и проширување на мапирањето и со други прашалници (пример – ран детски развој, вработување итн.)
3. Спроведување на кампањи за понатамошна промоција на РЦ и нејзините активности, како и давање на поддршка на кампањи на други организации чии интерес се семејствата со деца / лица со попреченост
4. Зајакнување на постоечката платформа за активна комуникација (веб страна, емаил комуникација, ФБ страна, ФБ група Посебни родители)
5. Организирање на психолошка поддршка за родителите на децата со посебни потреби за повеќе региони, како и обезбедување на индивидуална психолошка поддршка за родители

6. Изготвување на нови ресурсни материјали: брошури за одделни попречености и нивно печатење.
7. Изготвување на прирачник за наставници од предметна настава со посебен осврт на транзицискиот период од одделенска во предметна настава и организирање на презентации за наставници за претставување на прирачникот во најмалку 15 општини
8. Одржување на соработка со организации чии активности се однесуваат на подобрување на животот на лицата / децата со посебни потреби и нивните семејства преку средби, учество на форуми, конференции, обуки итн.
9. Интензивирање и зајакнување на соработката со институциите во РМ (Министерство за труд и социјална политика, Министерсво за здравство, Министерство за образование, Биро за развој на образованието, Народен Омбудсман, локална самоуправа - општини, центри за социјална работа, заводи, училишта, дневни центри итн.) за имплементација на правата на лицата со попреченост
10. Застапување во име на децата и лицата со попреченост во сите случаи кога родителите ќе пријават проблем и побараат помош (преку средби и медијација со институции, стручни служби итн.)
11. Дизајнирање и имплементација на активности кои ќе влијаат на подобрување на законската рамка релевантна за децата и лицата со попреченост (изготвување на предлог решенија и нивно барање за имплементација)
12. Давање на поддршка на родителите на лицата со попреченост преку достапност до правна помош во случаи кога им е потребна (зајакнување на соработката со Асоцијацијата на Млади правници и други здруженија, особено оние кои нудат бесплатна правна помош)
13. Развој на волонтерски сервис за помош на семејствата со деца / лица со посебни потреби во најмалку 2 општини (регрутација на млади, спроведување на обуки итн.)
14. Зајакнување на капацитетите на родителите преку одржување на презентации (пример: презентација за самозастапување, презентација за адолесценти итн)
15. Одржување на активна СОС линија за повици
16. Учество во обуки со поддршка на УНИЦЕФ и дисеминација на информации со други родители преку РЦ
17. Проширување на мрежата на партнерски здруженија со потпишување на Меморандуми за соработка со здруженија и организации за понатамошни заеднички активности